

‘We mogen niet blijven hangen in kantplanken en picknicktafels’

Greenmatter wil kunstgrasafvalberg reduceren door zinvolle producten te maken van gerecyclede velden

Jaarlijks komen er zeker tweehonderd versleten kunstgrasvelden bij in Nederland. Greenmatter, een joint venture van W&H Sports en

Lankhorst Recycling Products, probeert die almaar groeiende kunstgrasafvalberg te doen slinken door van die velden zinvolle producten te maken.

Ook voor in de openbare ruimte. Auteur: Karlijn Klei

‘Als een versleten kunstgrasmat weggebracht wordt voor recycling, stopt de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever niet’, vertelt William van Diemen, directeur van Greenmatter. ‘Het is juist belangrijk dat de producten die gemaakt worden van die gerecyclede materialen weer ingezet worden in de markt. Anders blijven we met afval zitten.’ Greenmatter wil zich niet beperken tot kantplanken, tegenwoordig vaak een bestemming voor gerecycled materiaal, en een overdaad aan picknickbanken.

Groeiende afvalberg

Greenmatter is in 2019 opgericht is door twee bedrijven: W&H Sports, in de sector bekend als leverancier van sport- en inrichtingsmaterialen, en Lankhorst Recycling Products. Van Diemen: ‘In 2015 vertelde een ingenieur mij dat de hele huidige generatie kunstgrasvelden op termijn aan vervanging toe is en dat dat een enorme berg afval gaat opleveren. Wij maakten al producten van gerecyclede kunststof, en hij vroeg mij of ik ook eens naar kunstgras kon kijken. Met dat idee ben ik naar Lankhorst gegaan.’ Lankhorst, bij wie W&H Sports afnemer was, was aanvankelijk wat sceptisch. Niet verwonderlijk,

legt Van Diemen uit: ‘Een kunstgrasveld is geen schone afvalstroom. Omdat het een vervuild product is, met zand, rubber, backing en eventueel infill, is het relatief lastig om er een kwalitatief hoogwaardig nieuw product van te maken. Daarbij is het hele verwerkingsproces van kunstgras veel duurder dan dat van andere grondstoffen. Niemand in de normale kunststofindustrie springt er dan ook graag op in.’ Wanneer het zand gereinigd is, mag het gewoon weer toegepast worden in een nieuw veld. Van het rubber worden ook wel rubbertegels gemaakt.

De dreiging van de kunstgrasafvalberg werd echter steeds groter, en daarmee kwam het idee ook bij Lankhorst hoger op de agenda. Zo begonnen de bedrijven, met de hulp van enthousiaste opdrachtgevers die met het duo wilden pionieren, met testen. ‘Het doel was volledig recyclebare producten te ontwikkelen met een zo hoog mogelijk kunstgraspercentage en dezelfde technische levensduur als de andere producten die Lankhorst al van gerecycled materiaal maakte. Dat is gelukt.’ Die technische levensduur is 50 jaar. ‘Als je bedenkt dat een kunstgrasmat ongeveer tien jaar meegaat,

betekent dat dus dat we producten kunnen maken die vijfmaal zo lang meegaan als het oorspronkelijke product.’

Regie in handen

Het begon met balkjes en paaltjes, maar onderhand is het assortiment van Greenmatter aardig in omvang toegenomen: van kantplanken en bloembakken tot buitenmeubilair en walbeschoeiing. Toch ziet Van Diemen Greenmatter niet zozeer als leverancier, maar meer als sparringpartner om met opdrachtgevers samen circulaire oplossingen te verzinnen. ‘We hebben in Nederland afgesproken dat we vanaf 2030 50 procent circulair inkopen en vanaf 2050 zelfs 100 procent. Om aan die doelstellingen te kunnen voldoen, zullen alle partijen de schouders eronder moeten zetten. Dat moet zowel aan de voorbereidende kant, bij de aanleg van sportparken, als bij de keuze voor gerecyclede materialen, en bij alles daartussenin.’

Dat circulaire bewustzijn is essentieel, benadrukt de directeur. Met het wegbrengen van een versleten mat naar een erkende recycler is de kous immers niet af. ‘Als je bijvoorbeeld niet

Van kunstgras naar picknicktafel

Greenmatter maakt de producten, maar recyclet zelf niet. Het kunstgras-agglomeraat wordt afgenomen van recyclingbedrijven. 'Aan de voorkant stellen we met hen de voorwaarden vast. Dat is onze kwaliteitscontrole', aldus Van Diemen. 'Hoe hoger de kwaliteit van het agglomeraat, hoe beter we aan de achterkant de producteigenschappen kunnen formuleren. De eigenschappen zijn belangrijk voor het bepalen van de uiteindelijke toepassing. Een kantplank, bijvoorbeeld, is relatief eenvoudig van elk agglomeraat te maken, maar voor een picknicktafel moeten we andere, strengere eisen stellen.'

Een product bestaat nooit uit 100 procent gerecycled kunstgras. Afhankelijk van het product varieert het kunstgraspercentage en worden er zaken als uv-additieven of glasvezels toegevoegd om de kwaliteit van het eindproduct te kunnen garanderen.

6 min. leestijd

ACTUEEL

Een aantal van de producten die Greenmatter van de versleten kunstgrasmatten maakt.

in je bestek zet dat je zand circulair terug moet komen, of als je geen circulaire producten van dat kunstgras voorschrijft, blijven we met dat gerecyclede materiaal zitten.' Het aanbod is nu nog groter dan de vraag, erkent Van Diemen, maar het balletje is natuurlijk ook pas in 2018 gaan rollen. Gelukkig nemen steeds meer gemeentes de regie over hun afval en willen daar op circulaire wijze, actief en lokaal invulling aan geven.

Zinvolle invulling

Natuurlijk gaat dat niet zonder slag of stoot. Zo zijn er partijen die spreken van een downgrade, maar daar is Van Diemen het natuurlijk niet mee eens. 'Downgraden is dat je er een kwalitatief laagwaardiger product van maakt. Of dat je er producten van maakt waar we niks aan hebben,

'We maken producten die vijfmaal zo lang meegaan als het oorspronkelijke product'

zoals 1.000 picknicktafels die je neerzet op plekken waar niemand erop gaat zitten. Maar dat is niet wat we doen. We zoeken samen met de opdrachtgever naar een zinvolle invulling van het gerecyclede materiaal van hun versleten kunstgrasvelden. Als je walbeschoeiing maakt omdat de huidige vervangen moet worden en die beschoeiing circulair is, volledig recyclebaar en 50 jaar meegaat, dan heb je het naar mijn idee toch echt over een upgrade.'

Ook de kosten, die volgens Van Diemen vanaf 10 à 15 procent hoger kunnen uitvallen dan die van vergelijkbare tegenhangers, zijn voor sommige opdrachtgevers nog een drempel. 'Zo vertelde iemand mij dat hij graag een walbeschoeiing van ons materiaal wilde, maar dat hij vanwege de eenmalige kosten die hij nu binnen de gemeente mag uitgeven voor hout moest kiezen. Dat is eigenlijk heel gek, want onze walbeschoeiing gaat veel langer mee dan houten de

Stefan Hofman van Lankhorst Recycling Products (links) en William van Diemen van W&H Sports (rechts).

Jaap Nieuwenhuis, B.A.S. Begeleiding en Advies Sportterreinen

Plastics Recycling Award

Eind 2020 won Greenmatter de Plastics Recycling Award in de categorie 'Building & Construction Product'. Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan bedrijven in de Europese kunststofrecyclingindustrie. De jury was lovend over het gezamenlijke initiatief van W&H Sports en Lankhorst: 'Dit product is een innovatieve oplossing in een markt die tot nu toe weinig verkend werd. De samenwerking tussen de bedrijven verzekert effectieve inzameling, recycling en uiteindelijk hergebruik van de gerecyclede materialen. Dat vormt de basis voor een recyclebaar product en garandeert ook het succes van dit product.'

'Een fantastisch blijk van waardering', zegt Van Diemen. En toch ook verrassend; Greenmatter is immers een relatief nieuwe speler in de markt. 'Ook is de prijs een belangrijke erkenning van onze collega-kunststofrecyclers dat wij op de goede weg zitten en een mooi concept op de markt hebben gebracht. Deze award sterkt ons in onze missie om de groeiende kunstgrasafvalberg te verkleinen.'

ACTUEEL

Met het weg-brengen van een versleten kunstgrasmat naar een erkende recycler is de kous niet af

gemeente zou dus uiteindelijk goedkoper uit zijn geweest. Zeker in deze tijd, waarin er veel bezuinigd wordt, begrijp ik dat de kosten weleens een knelpunt kunnen zijn, maar we moeten het samen doen.'

Circulair advies

B.A.S. Begeleiding en Advies Sportterreinen is een adviesbureau dat regelmatig namens opdrachtgevers zaken doet met Greenmatter. 'We adviseren opdrachtgevers en houden ons bezig met het dagelijks beheer van sportvelden', vertelt Jaap Nieuwenhuis van B.A.S. Een opdrachtgever klopt bij de adviseur aan als er bijvoorbeeld een kunstgrasveld gerenoveerd moet worden. 'We kijken dan samen wat er gebeuren moet, doen onderzoek en overleggen daarbij niet alleen met de opdrachtgever, maar

bijvoorbeeld ook met de sportvereniging die de velden gebruikt.'

Ook Nieuwenhuis merkt dat circulariteit en duurzaamheid binnen dergelijke bestekken een steeds grotere rol krijgen. 'Vooral de laatste paar jaar hebben opdrachtgevers steeds vaker de wens of plicht om circulair te werken. Daar adviseren wij over. Partijen als Greenmatter hebben hier oplossingen voor.'

Idealiter nemen opdrachtgevers het hele gewicht aan kunstgras(agglomeraat) dat ze geleverd hebben ook weer terug. Nieuwenhuis: 'Met kantplanken voor één veld ben je er dan niet. Je moet dus goed nadenken over wat je nog meer met dat materiaal wilt en kunt. Een recent project in Voorburg is daar een mooi voorbeeld van. Daar moest bij een sportpark beschoeiing vervangen worden. Greenmatter heeft de beschoeiingsdelen, paalkoppen en planken gefabriceerd uit de versleten kunstgrasmatten.'

'Als onafhankelijk adviesbureau zoeken wij naar de mogelijkheden in de markt. Greenmatter is momenteel een van de weinige partijen die zich toespitst op het hergebruiken van kunstgrasvelden', ziet Nieuwenhuis. 'Bovendien denken ze goed na over hun producten. Dat spreekt ons aan en dus werken we graag met hen samen.'

Uitbreiden

Nieuwenhuis hoopt dat Greenmatter in de toe-

komst meer producten gaat ontwikkelen waarin die oude kunstgrasmatten verwerkt kunnen worden. Gelukkig lijkt Van Diemen aan ideeën geen gebrek te hebben: 'We blijven testen en ontwikkelen, om ons programma nog verder uit te breiden met circulaire oplossingen. Denk bijvoorbeeld aan producten voor de grond-, weg- en waterbouw, dunwandige producten, zoals tribune- en stadionstoeltjes, en op termijn met staal versterkte producten, zodat we naast brugdekken uiteindelijk ook hele fiets- en voetgangersbruggen kunnen maken', vertelt Van Diemen. 'Tegelijkertijd kijken we naar verbeterpunten bij materialen die al toegepast zijn door gemeentes. Heeft een bepaald product bijvoorbeeld veel onderhoud nodig, dan zoeken wij naar onderhoudsarme alternatieven. Dan heb je twee vliegen in één klap: een product dat minder onderhoud nodig heeft én circulair is.'

Het allerleukste, zo besluit Van Diemen, is natuurlijk als partijen Greenmatter benaderen met een eigen idee of verzoek. 'Zo was er onlangs iemand die informeerde naar de toepassing van ons materiaal in speeltoestellen. Speeltoestellen maken we niet, maar we kunnen bijvoorbeeld wel het een en ander aan palen en balken leveren aan de producent. Zo zetten we samen stappen naar circulariteit.'

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!

